

uden at man griber for meget ind paa dette Punkt. Men her ere vi inde paa den Vanskelighed, at der skal deles mellem Lyendet og Tredjemand, som intet har haft med Lyendet at saffe. Her synes jeg, man kan finde det retfærdigt og billigt, at Lyendet ifølge Forordningen af 28de Juli 1841 skal have Lov til, saa længe det arbejder paa Gaarden under Ejeren, at saa Dækning i alt Løssøre ogsaa Besætningen, for saa vidt der findes nødvendigt over for den, der har Underpant i Ejendommen, indtil den Dag, det forlader Gaarden. Men der bliver vistnok nogen Ubillighed tilbage, naar det i sine Konsekvenser skal føre til, at en Panthaber skal betale for Lyendets fortsatte Virksomhed s. Eks. i det Tilfælde, jeg nævnte, for Tiden fra 15de Oktober indtil 1ste Maj. Jeg skal gøre opmærksom paa, at denne Forandring er foretagen. Man havde vistnok kunnet, hvis man havde villet, holde sig til det oprindelige Forslag, men man har — naturligvis ved en Forglemmelse — ladet det blive ved, hvad der var vedtaget ved 2den Behandling, at Udlæg skal ske med Forbehold af Lyendets Krav. Der skulde have været indskudt „mod Ejeren“. Det rigtige var vel, at saa snart Lyendeforholdet ophører, kan der for Lyendet forbeholdes Krav paa Lyendets tilgodehavende Løn, dog ikke for længere Tid end til den Dag, da Ejendommen kommer ud af Husbondens Besiddelse. Nu er der givet Loven et langt videre Omsfang, og jeg har ikke ret Tro paa, at det vil blive staaende saaledes. Det vil jo bero paa, hvorledes man vil stille sig dertil i det andet Ting. Om Vædringsforslaget under Nr. 7, maa jeg sige, at det ikke tiltaler mig videre. Det er væsentlig bygget paa en anden Opfattelse af Lyendets Retsstilling, end jeg kan anerkende for at være rigtig.

Ordføreren (Zahle): Den Grænse, som er sat her i § 4, er for Tiden fremad og tilbage, en Grænse, som eksisterer ifølge den gældende Lovgivning. I Henhold til Konkurslovens § 33, Nr. 2 f. har Lyendet Krav paa Løn og Kospenge, dog ikke for længere Tid tilbage end et Aar fra sidste Jærdag for Konkursens Begyndelse, og naar Lyendet bortvises uden Grund fra sin Tjeneste og det vil blive Følgen af saadanne Udlægsforretninger, som tage Gaarden fra den tidligere Husbond, saa har det Krav paa Løn til næste Jærdag, som indtræffer 3 Maanedere efter, og Kospenge indtil 8 Uger. Det er Grænserne, og det har været naturligt at optage disse Grænser i § 4. Det kan ikke antages, at det andet Ting skulde

finde det passende at prutte med Lyendet, som flere ærede Medlemmer her have ment, at man burde gøre. Vil det imidlertid være saa smaaligt at beståre Lyendet noget af dets Ret, saa faar det andet Ting at sætte saadanne Bestemmelser ind. Jeg synes, at naar man vil give Lyendet Sikkerhed for at saa sin Løn, skal man ikke give det Sikkerhed for at saa en mindre Sum end den, det ifølge den bestaaende Lovgivning har til gode. Hele det Krav, som det i Henhold til den bestaaende Lov kan staa med, skal man sørge for, at det faar yderligere Sikkerhed for, men sige, at det skal saa Sikkerhed for at saa noget af det, det har til gode, synes mig at være et Høkerprincip, der ikke skulde gøre sig gældende blandt Lovgivere. Selvfølgelig er der heller ikke den Færd til Stede, som det ærede Medlem for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Dalsgaard) vilde paavise, at Lyendets Løn skulde komme til at løbe op til flere Hundrede Kroner pr. Tønde Hartkorn ifølge dette Forslag. Det, her er opstillet, er kun en Grænse, inden for hvilken Kravet kan bevæge sig, og der er ikke Grund til at antage, at Kravet i Almindelighed skulde være naaet op til en saadan Højde som nævnt. Det vilde være i ganske overordentlig sjældne Tilfælde, at det skulde finde Sted, at Lyendet staar og har et Aars Løn til gode, naar Husbonden gaar fallit, eller naar Ejendommen tages fra ham. Men selv om det bliver Tilfældet, er dog en væsentlig Del af Lyendets Løn paa Landet Koft og Logis, og det, det faar i Penge, er ikke saa overordentlig stort. Saa meget turde man dog vistnok sige, at hvis en Mand, der ejer en Landejendom, virkelig skulde laane saa meget i sin Ejendom, at han bliver saa fattig, at der af hans faste Ejendom, Besætning og Løssøre, kort sagt, alt, hvad han ejer, ikke er saa meget tilbage, at Lyendet kan saa Løn ud deraf, vilde det være bedre, om han ingen Laan fik. Saa meget skal man ikke laane, at man ikke kan betale sit Lyende. Man ser Gang paa Gang, at Lyendet ikke kan saa Løn, fordi selv store Uvlsbrugere gaa fallit under saadanne Vilkaar, at der ikke bliver noget til Lyendet. Det ærede Medlem for Vangeland (Guldbbrandsen) har i Dag fortalt mig et Eksempel fra hans Valgkreds, hvor en Herremand, der ejede to Herregaarde paa Vangeland, gif fallit, og hvor der ikke var Løn til Lyendet. Den Slags Ting ere forargelige, og det blive de Herrer, der ere Modstandere af dette Lovforslag, og som søge at lægge det Hindringer i Vejen, der maa høre Ansvarret for, at den Slags forargelige Ting sker i Fremtiden.